

1. neděle postní A

Pánu, svému Bohu, se budeš klanět a jen jemu sloužit. (Mt 4,10)

První čtení

Genesis 2,7-9; 3,1-7

Hospodin Bůh uhnětl člověka z prachu hlíny a vdechl do jeho nozder dech života, a tak se stal člověk živou bytostí. Potom Hospodin Bůh vysázel zahradu v Edenu na východě a usadil tam člověka, kterého uhnětl. Hospodin Bůh dal z půdy vyrůst rozmanitým stromům, líbezným na pohled, (jejichž ovoce) je chutné k jídlu, i stromu života uprostřed zahrady a stromu poznání dobra a zla. Had byl nejlstivější ze všech polních zvířat, která Hospodin Bůh udělal. Privil ženě: "Řekl (skutečně) Bůh: Nejezte ze žádného stromu v zahradě?" Žena odpověděla hadovi: "Smíme jíst ovoce každého stromu v zahradě, jen ovoce stromu, který je uprostřed zahrady – pravil Bůh – nesmíte jíst a ani se ho nedotýkejte, abyste nezemřeli." Had nato ženě: "Ne, nezemřete. Naopak, Bůh ví, že kdybyste z něho jedli, otevřou se vaše oči a budete jako Bůh poznávat dobro i zlo." Žena viděla, že (ovoce) stromu je chutné k jídlu, vábné na pohled, lákavé pro poznání moudrosti, a proto si z něho utrhl a jedla, a dala též svému muži; byl s ní a jedl. Tu se jim oběma otevřely oči a pozorovali, že jsou nazí. Sešili tedy fíkové listy a udělali si zástěry.

Druhé čtení

Římanům 5,12.17–19

(Bratři a sestry!) Jako skrze jednoho člověka přišel na tento svět hřích a skrze hřích smrt, a tak smrt přešla na všechny lidi, protože všichni zhřešili. Jestliže kvůli provinění jednoho člověka začala skrze toho jednoho (člověka) vládnout smrt, tím spíše v síle nového života budou kralovat skrze jednoho, totiž Ježíše Krista, ti, kdo v hojnosti dostávají milost a dar ospravedlnění. Nuže tedy: jako provinění jednoho člověka přineslo odsouzení celému lidstvu, tak zase spravedlivý čin jednoho člověka přinesl celému lidstvu ospravedlnění, které dává život. Jako se totiž celé množství stalo neposlušností jednoho člověka hříšníky, tak zase poslušností jednoho se celé množství stane spravedlivými.

Evangelium

Matouš 4,1-11

Ježíš byl vyveden od Ducha na poušť, aby byl pokoušen od ďábla. Když se postil čtyřicet dní a čtyřicet nocí, nakonec vyhladověl. Tu přistoupil pokušitel a řekl mu: "Jsi-li Syn Boží, řekni, ať se z těchto kamenů stanou chleby." On však odpověděl: "Je psáno: 'Nejen z chleba žije člověk, ale z každého slova, které vychází z Božích

úst." Potom ho ďábel vzal s sebou do Svatého města, postavil ho na vrchol chrámu a řekl mu: "Jsi-li Syn Boží, vrhni se dolů. Je přece psáno: 'Svým andělům dá o tobě příkaz, takže tě ponесou na rukou, abys nenarazil nohou o kámen.'" Ježíš mu odpověděl: "Také je psáno: 'Nebudeš pokoušet Pána, svého Boha.'" Zase ho vzal ďábel s sebou na velmi vysokou horu, ukázal mu všechna království světa i jejich slávu a řekl mu: "To všechno ti dám, jestliže padneš a budeš se mi klanět." Tu mu Ježíš řekl: "Odejdi, satane! Neboť je psáno: 'Pánu, svému Bohu, se budeš klanět a jen jemu sloužit.'" Potom ho ďábel nechal – i přistoupili andělé a sloužili mu.

K zamyšlení

Poušť – pojem, který se nám pravděpodobně spojuje se zkušenostmi jako je bezvýchodnost, zoufalství, hlad, žízeň, samota, prázdnota... Lidé zažívají to, co popisuje pojem "poušť" v dobách životních krizí. Na druhé straně však existuje zkušenost, že lidé vyhledávají vnitřní a vnější poušť. Mají odvahu podstoupit všechny tyto nepříjemnosti a těžkosti – proč?

Lidé se stále do pouště vydávají, neboť jsou si vědomi, že nadešel čas v životě něco opustit, zklamat se, otevřít se změně. Vzdávají se falešných jistot a riskují krize, stejně tak šance a nebezpečí, která jsou s tím spojená. Krize znamená doslovně rozhodný průlom, přičemž směřování tohoto zlomu zůstává nejdříve otevřené – zda lidé přijmou své příležitosti, přiblíží se o kus svému povolání nebo podlehnou nebezpečí vnějšího pokušení nebo cizímu sebeurčení. Když se krize zvládne pozitivně, může rozkvést něco nového a vlastní hranice se posunou o kus dále...

Začátek Ježíšova veřejného působení začíná s takovouto "krizí", s časem na poušti. Otázka, kterou si Ježíš pokládá, a kterou má zdolat pro to, aby mohl najít tu správnou a nosnou odpověď, je otázkou po jeho určení a poslání. V samotě pouště o něj bojují protichůdné síly až do samotného konce. Jasně jako nikdy před tím prožívá Ježíš pokušení vlastní každému člověku. Pokušení na cestě k vlastnímu sebeurčení svou vlastní silou. Je to pokušení, které staví na nesprávné sebedůvěře bez spojení s Bohem, chtít víc nebo věřit víc než je to člověku od Boha určené. Pokušení, které je staré jako lidstvo samo, jak to můžeme vnímat v příběhu o stvoření světa v prvním čtení. Je to pokušení, které hovoří o tom, že člověk se rozhodne pro to dobré, protože zlo má šanci jen tehdy, když je převlečeno v něco dobrého, užitečného, příjemného... a tak se přibližuje k člověku.

Výzva pouště spočívá v tom, že ze všech možných vábivých hlasů vybereme ty, kterými se Bůh tiše a nenápadně uchází o Ježíše, o nás. Pomalu dozrává přesvědčení, že nemůže a nežije jen z chleba, bohatství, moci. Právě to podstatné v našich životech, skutečně nosné hodnoty jako náklonnost, radost, útěcha, které vytvářejí naší dobrou část, nemůžeme sami dosáhnout, ale jsou nám darovány. "Ty jsi v hlouby tvého bytí milován a přijímán!" – cvičit se na poušti, opustit sebe samotného a odevzdat se do životního příslibu bez kladení podmínek někoho většího, to přehodí výhybku směrem k životu, který má smysl a dá nám sílu postavit se na odpor při dalších pokušeních.

40 dní trvá půst a velikonoční pokání. Číslo 40 je významný biblický symbol, který připomíná 40 dní a nocí, které strávil Mojžíš na hoře Sinaj, na 40 let putování pouští, na 40 denní Eliášovo putování za Bohem na horu Horeb... 40 dní a nocí strávil také Ježíš na poušti. 40 dní, to je čas, který člověk potřebuje k tomu, aby si udělal pořádek sám v sobě, pořádek ve vztahu k druhým, k Bohu, aby učinil správné rozhodnutí pro další důležitou cestu. Každým rokem je nám darováno těchto 40 dní na cestě k velikonočním a novému směřování. Záleží na nás, zda si je dopřejeme.

1. neděle postní A

Pánu, svému Bohu, se budeš klanět a jen jemu sloužit. (Mt 4,10)

První čtení

Genesis 2,7-9; 3,1-7

Hospodin Bůh uhnětl člověka z prachu hlíny a vdechl do jeho nozder dech života, a tak se stal člověk živou bytostí. Potom Hospodin Bůh vysázel zahradu v Edenu na východě a usadil tam člověka, kterého uhnětl. Hospodin Bůh dal z půdy vyrůst rozmanitým stromům, líbezným na pohled, (jejichž ovoce) je chutné k jídlu, i stromu života uprostřed zahrady a stromu poznání dobra a zla. Had byl nejlstivější ze všech polních zvířat, která Hospodin Bůh udělal. Privil ženě: "Řekl (skutečně) Bůh: Nejezte ze žádného stromu v zahradě?" Žena odpověděla hadovi: "Smíme jíst ovoce každého stromu v zahradě, jen ovoce stromu, který je uprostřed zahrady – pravil Bůh – nesmíte jíst a ani se ho nedotýkejte, abyste nezemřeli." Had nato ženě: "Ne, nezemřete. Naopak, Bůh ví, že kdybyste z něho jedli, otevrou se vaše oči a budete jako Bůh poznávat dobro i zlo." Žena viděla, že (ovoce) stromu je chutné k jídlu, vábné na pohled, lákavé pro poznání moudrosti, a proto si z něho utrhla a jedla, a dala též svému muži; byl s ní a jedl. Tu se jim oběma otevřely oči a zpozorovali, že jsou nazí. Sešili tedy fíkové listy a udělali si zástěry.

Druhé čtení

Římanům 5,12-19

(Bratři a sestry!) Jako skrze jednoho člověka přišel na tento svět hřích a skrze hřích smrt, a tak smrt přešla na všechny lidi, protože všichni zhřešili. Hřích ovšem byl na světě už před Zákonem – jenomže kde není žádný zákon, tam se hřích nepřičítá. Přesto smrt uplatňovala svou moc od Adama do Mojžíše i nad lidmi, kteří se neprohřešili nějakým podobným přestoupením jako Adam. Tento Adam je protějškem toho, který měl přijít. Ale s Božím darem není tomu tak, jako to bylo s proviněním. Kvůli provinění jednoho ovšem celé množství propadlo smrti. Ale ještě tím hojněji se celému množství lidí dostalo Boží přízně a milostivého daru prostřednictvím jednoho člověka, Ježíše Krista. A není tomu s darem tak, jako s hříšným skutkem onoho jednoho člověka. Neboť rozsudek nad proviněním toho jednoho přinesl odsouzení, kdežto Boží dar vede z mnoha provinění k ospravedlnění. Jestliže kvůli provinění jednoho člověka začala skrze toho jednoho (člověka) vládnout smrt, tím spíše v síle nového života budou kralovat skrze jednoho, totiž Ježíše Krista, ti, kdo v hojnosti dostávají milost a dar ospravedlnění. Nuže tedy: jako provinění jednoho člověka přineslo odsouzení celému lidstvu, tak zase spravedlivý čin jednoho člověka přinesl celému lidstvu ospravedlnění, které dává život. Jako se totiž celé množství stalo neposlušností jednoho člověka hříšníky, tak zase poslušností jednoho se celé množství stane spravedlivými.

Ježíš byl vyveden od Ducha na poušť, aby byl pokoušen od ďábla. Když se postil čtyřicet dní a čtyřicet nocí, nakonec vyhladověl. Tu přistoupil pokušitel a řekl mu: "Jsi-li Syn Boží, řekni, ať se z těchto kamenů stanou chleby." On však odpověděl: "Je psáno: 'Nejen z chleba žije člověk, ale z každého slova, které vychází z Božích úst.'" Potom ho ďábel vzal s sebou do Svatého města, postavil ho na vrchol chrámu a řekl mu: "Jsi-li Syn Boží, vrhni se dolů. Je přece psáno: 'Svým andělům dá o tobě příkaz, takže tě ponесou na rukou, abys nenarazil nohou o kámen.'" Ježíš mu odpověděl: "Také je psáno: 'Nebudeš pokoušet Pána, svého Boha.'" Zase ho vzal ďábel s sebou na velmi vysokou horu, ukázal mu všechna království světa i jejich slávu a řekl mu: "To všechno ti dám, jestliže padneš a budeš se mi klanět." Tu mu Ježíš řekl: "Odejdi, satane! Neboť je psáno: 'Pánu, svému Bohu, se budeš klanět a jen jemu sloužit.'" Potom ho ďábel nechal – i přistoupili andělé a sloužili mu.

K zamyšlení

Poušť – pojem, který se nám pravděpodobně spojuje se zkušenostmi jako je bezvýchodnost, zoufalství, hlad, žízeň, samota, prázdnota... Lidé zažívají to, co popisuje pojem "poušť" v dobách životních krizí. Na druhé straně však existuje zkušenost, že lidé vyhledávají vnitřní a vnější poušť. Mají odvahu podstoupit všechny tyto nepříjemnosti a těžkosti – proč? Lidé se stále do pouště vydávají, neboť jsou si vědomi, že nadešel čas v životě něco opustit, zklamat se, otevřít se změně. Vzdávají se falešných jistot a riskují krize, stejně tak šance a nebezpečí, která jsou s tím spojená. Krize znamená doslovně rozhodný průlom, přičemž směřování tohoto zlomu zůstává nejdříve otevřené – zda lidé přijmou své příležitosti, přiblíží se o kus svému povolání nebo podlehnou nebezpečí vnějšího pokušení nebo cizímu sebeurčení. Když se krize zvládne pozitivně, může rozkvést něco nového a vlastní hranice se posunou o kus dále... Začátek Ježíšova veřejného působení začíná s takovouto "krizí", s časem na poušti. Otázka, kterou si Ježíš pokládá, a kterou má zdolat pro to, aby mohl najít tu správnou a nosnou odpověď, je otázkou po jeho určení a poslání. V samotě pouště o něj bojují protichůdné síly až do samotného konce. Jasně jako nikdy před tím prožívá Ježíš pokušení vlastní každému člověku. Pokušení na cestě k vlastnímu sebeurčení svou vlastní silou. Je to pokušení, které staví na nesprávné sebedůvěře bez spojení s Bohem, chtít víc nebo věřit víc než je to člověku od Boha určené. Pokušení, které je staré jako lidstvo samo, jak to můžeme vnímat v příběhu o stvoření světa v prvním čtení. Je to pokušení, které hovoří o tom, že člověk se rozhodne pro to dobré, protože zlo má šanci jen tehdy, když je převlečeno v něco dobrého, užitečného, příjemného... a tak se přibližuje k člověku.

Výzva pouště spočívá v tom, že ze všech možných vábivých hlasů vybereme ty, kterými se Bůh tiše a nenápadně uchází o Ježíše, o nás. Pomalu dozrává přesvědčení, že nemůže a nežije jen z chleba, bohatství, moci. Právě to podstatné v našich životech, skutečně nosné hodnoty jako náklonnost, radost, útěcha, které vytvářejí naší dobrou část, nemůžeme sami dosáhnout, ale jsou nám darovány. "Ty jsi v hlouby tvého bytí milován a přijímán!" – cvičit se na poušti, opustit sebe samotného a odevzdat se do životního příslibu bez kladení podmínek někoho většího, to přehodí výhybku směrem k životu, který má smysl a dá nám sílu postavit se na odpor při dalších pokušeních.

40 dní trvá půst a velikonoční pokání. Číslo 40 je významný biblický symbol, který připomíná 40 dní a nocí, které strávil Mojžíš na hoře Sinaj, na 40 let putování pouští, na 40 denní Eliášovo putování za Bohem na horu Horeb... 40 dní a nocí strávil také Ježíš na poušti. 40 dní, to je čas, který člověk potřebuje k tomu, aby si udělal pořádek sám v sobě, pořádek ve vztahu k druhým, k Bohu, aby učinil správné rozhodnutí pro další důležitou cestu. Každým rokem je nám darováno těchto 40 dní na cestě k velikonočním a novému směřování. Záleží na nás, zda si je dopřejeme.